

SÈRIE 2

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció

[3 punts]

L'autor parla de quan Alexandre va atènyer el Danubi i explica que aquest riu és molt gran. (Arrià, *Anàbasi d'Alexandre* 1.3.1)

Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης ἀφικνεῖται Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἰστρὸν, ποταμῶν τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην μέγιστον ὄντα καὶ πλείστην γῆν ἐπερχόμενον.

ὁ Ἰστρός -ου = "Istre" (nom antic del riu Danubi)
ἡ Εὐρώπη -ης = "Europa"
ἐπερχόμενον de ἐπέρχομαι = "recórrer"

Després de la batalla Alexandre arriba al riu Istre, que és el més gran dels rius d'Europa i que recorre moltíssima terra.

2. Exercici de sintaxi	[2 punts]
<p>a) El text té un sol verb conjugat. Escriviu-lo i digueu-ne el subjecte.</p> <p>ἀφικνεῖται Ἀλέξανδρος</p>	
<p>b) Al text hi ha dos participis.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Escriviu-los. ὄντα, ἐπερχόμενον • Dieu amb quina paraula concerten. <p>τὸν ποταμὸν τὸν Ἰστρον,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indiqueu els mots que depenen sintàcticament de cada participi i dieu-ne la funció. <p>(ὄντα) μέγιστον atribut/predicat nominal</p> <p>(ἐπερχόμενον) πλείστην γῆν complement d'extensió local (acusatiu d'extensió) [s'acceptarà també complement directe]</p>	
<p>c) Al text hi ha tres complements amb preposició. Escriviu-los i dieu la funció que fa cadascun d'ells.</p> <p>Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης, complement circumstancial de temps</p> <p>ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἰστρον, complement circumstancial de direcció</p> <p>κατὰ τὴν Εὐρώπην complement circumstancial de lloc/complement del nom (determinant de ποταμῶν)</p>	

Opció A

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Marqueu l'opció correcta:

	vertader	fals
ἐγώ i σύ són els pronoms personals de primera i segona persona del plural, respectivament.		X
El mot ὁ ναῦτης,-ου és un substantiu masculí de la 1 ^a declinació.	X	
La forma γένους és el genitiu singular del mot τὸ γένος,-ους.	X	
τοῦτο i ἐκεῖνο són el nominatiu i acusatiu neutre singular dels demostratius οὗτος i ἐκεῖνος, respectivament.	X	
La forma εἶναι és l'infinitiu present del verb εἶμί.	X	

4. Exercici d'etimologia i lèxic

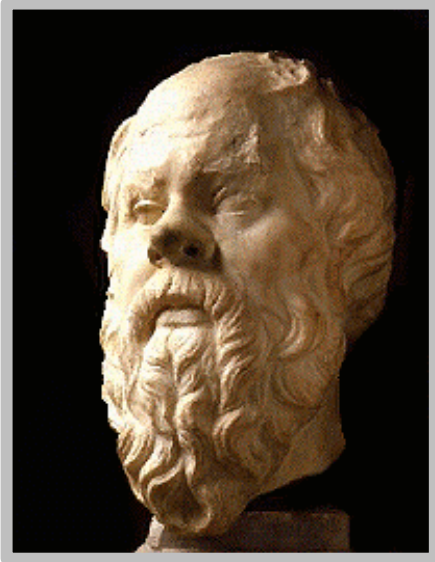
[2 punts]

Digueu de quins dos ètims grecs deriven els següents mots en català :

Exemple:

filologia: ὁ φίλος -ου , ὁ λόγος -ου

glucèmia	γλυκύς -εἶα -ύ	τὸ αἷμα -ατος
cefalòpode	ἡ κεφαλή -ῆς	ὁ πούς ποδός
neolític	νέος -α -ον	ὁ/ἡ λίθος -ου
pediatre	ὁ/ἡ παῖς παιδός	ὁ ἱατρός -ου
helioteràpia	ὁ ἥλιος -ου	ἡ θεραπεία -ας

5. Exercici de cultura [2 punts]

En aquesta imatge veiem l'escultura d'un bust representant Sòcrates. Expliqueu en no més de 150-200 paraules allò que sapigau d'aquest personatge, responent als següents temes:

- On i quan va viure?
- Com va morir? Per què?
- Esmenteu alguna frase atribuïda a Sòcrates.
- Per què va ser un personatge important de la cultura grega en el seu temps?
- Per què continua essent en els nostres dies un personatge destacat de la cultura grega? Quines van ser les seves aportacions?

Sòcrates fou un savi grec que visqué a Atenes al segle V aC del qual no conservem cap obra escrita. Va ser condemnat a morir bevent cicuta, acusat de pervertir els joves. Es dedicà a exercitar els joves atenesos en la filosofia a partir del mètode anomenat maièutica, que consistia a fer progressar els seus deixebles en el saber a partir de preguntes que els formulava i a les quals havien d'anar responent. S'enfrontà també als anomenats sofistes, que cobraven per ensenyar. Coneixem dades de la seva vida i mètode d'ensenyament gràcies especialment als *Diàlegs* de Plató, però també a algunes comèdies d'Aristòfanes i obres de Xenofont, deixeble seu. En la comèdia els *Núvols* Aristòfanes mostra, de manera caricaturitzada, la revolució que Sòcrates representà a la seva època en el saber i coneixement, considerats en aquesta obra com a inútils per a la ciutat.

Sòcrates establí les bases de la filosofia i del que anomenem pensament grec i que ha perdurat al llarg dels segles fins els nostres dies. D'ell prové el concepte filosòfic grec conegut com a *aporia* i que s'exemplifica mitjançant la famosa frase atribuïda a ell: *només sé que no sé res*.

(196 paraules)

Opció B**3. Exercici de morfologia****[1 punt]**

Totes les formes del llistat següent estan en datiu, excepte dues. Indiqueu-les.

δηλοῖς XXX	νεανία
ἀγαθοῖς	λόγοις
σοφία	σώμασι
τριήρεσι	γυναιξί
ἀγαπᾶ XXX	πατράσι

4. Exercici d'etimologia i lèxic**[2 punts]**

Escriuiu dos mots en català o en castellà que siguin derivats dels mots grecs següents.

Exemple:

ὁ δῆμος -ου democràcia, demografia.

τὸ αἷμα -ατος hematoma, hemorràgia

ὀρθός -ή -όν ortografia, ortopèdia

τὸ πῦρ, πυρός pirotècnia, piròman

ἐπί epigrafia, epístola

ἡ ἡμέρα -ας hemeroteca, efemèride

5. Exercici de cultura [2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les següents afirmacions són vertaderes o falses (si marqueu "vertader" cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats a cadascuna).

	vertader	fals
En els poemes homèrics apareixen personatges masculins, femenins, mortals i també immortals.	X	
En el mite, els dos germans d'Antígona, Etèocles i Polinices, lluiten pel tron de Tebes, a causa d'una maledicció que el seu pare Agamèmnon havia llançat contra ells.		X
A Empúries es conserven vestigis tant grecs com romans.	X	
Tucídides, l'autor de l'obra <i>Història de la guerra del Peloponès</i> , va prendre part activa en aquella guerra.	X	
Aristòtil és l'autor de comèdies més important de l'època clàssica.		X

SÈRIE 4

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció**[3 punts]**

L'autor explica que Mínos, en el passat, va tenir molt de poder al mar i que va fundar colònies (Tucídides 1.4)

Μίνως γὰρ ναυτικὸν ἐκτίσατο καὶ τῆς νῦν Ἑλληνικῆς θαλάσσης ἐπὶ πλεῖστον ἐκράτησε καὶ τῶν Κυκλάδων νήσων ἤρξε τε καὶ οἰκιστὴς πρῶτος ἐγένετο.

Μίνως = Mínos (rei llegendari de Creta)
ἐκτίσατο de κτάομαι
ἐπὶ πλεῖστον = "en gran mesura", "molt"
αἱ Κυκλάδες = "les Cíclades"

Mínos, en efecte, va aconseguir tenir una flota i va dominar en gran mesura l'actual mar Hel·lènica, i va senyorejar les illes Cíclades i en va ser el primer colonitzador.

2. Exercici de sintaxi**[2 punts]**

a) En el text hi ha quatre verbs conjugats.
Escriviu-los i digueu-ne el subjecte.

ἐκτήσατο – Μίνως

ἐκράτησε – Μίνως

ἤρξε – Μίνως

ἐγένετο – Μίνως

b) Digueu quina funció sintàctica realitzen, en el text, les paraules següents:

- ναυτικόν

Objecte directe de ἐκτήσατο

- τῆς Ἑλληνικῆς θαλάσσης

Complement de règim verbal de ἐκράτησε

- τῶν Κυκλάδων νήσων

Complement de règim verbal de ἤρξε

- οἰκιστῆς

Atribut de Μίνως (verb copulatiu ἐγένετο)

Opció A

3. Exercici de morfologia**[1 punt]**

Digueu si són certes les afirmacions següents (tingueu en compte gènere, nombre i cas):

a) A la forma πατέρα en acusatiu li correspon πατρί en datiu.	sí X no <input type="checkbox"/>
b) A la forma μάχαι en nominatiu li correspon μάχη en datiu.	sí <input type="checkbox"/> no X
c) A la forma πάντα en singular li correspon πάντες en plural.	sí <input type="checkbox"/> no X
d) A la forma γῆς en genitiu li correspon γῆν en acusatiu.	sí X no <input type="checkbox"/>
e) A la forma δούλους en acusatiu li correspon δούλων en genitiu.	sí X no <input type="checkbox"/>

4. Exercici d'etimologia i lèxic**[2 punts]**

Escriuiu dos mots en català o en castellà que siguin derivats dels mots grecs següents:

Exemple:

ὁ νόμος -ου: astronomia, agrònom

ὁ ὄρνις -ιθος, ornitòleg, ornitorinc

τὸ αἷμα -ατος hematozou, anèmia

ὁ ἄνθρωπος -ου antropologia, filantrop

ἡ ἀρχή -ῆς anarquista, arquebisbe

ὁ θάνατος -ου tanatori, eutanàsia

5. Exercici de cultura**[2 punts]**

Marqueu a la casella corresponent si les afirmacions següents són vertaderes o falses (si marqueu "vertader", cal que siguin certs TOTS els aspectes que s'hi esmenten:

	Vertader	Fals
En els teatres grecs anomenem orquestra el lloc on es situava el cor durant tota la representació.	x	
El Partenó, que es troba a l'Acròpolis d'Atenes, és un temple d'ordre jònic amb un fris interior d'ordre dòric.		x
Els <i>Núvols</i> és el títol d'un poema èpic l'autor del qual és el poeta atenès Aristòfanes.		x
La bulé (βουλή) era un consell d'ancians que formava part del règim aristocràtic espartà.		x
Odisseu, després de perdre tots els seus companys, arriba a Ítaca sa i estalvi gràcies a l'ajuda d'Èol, déu dels vents.		x

Opció B**3. Exercici de morfologia****[1 punt]**

Del següent llistat de formes verbals marqueu les dues que siguin participis:

ἦσαν	ἦν
<u>λαβόμενον</u>	ἔλαβον
ἔστέ	εἶναι
λαμβάνομεν	ἐλάμβανον
λαβεῖν	<u>λαβούσης</u>

4. Exercici d'etimologia i lèxic**[2 punts]**

Digueu un dels dos mots grecs que componen les paraules següents, i escriviu-ne un altre de derivat en català o castellà:

Ex. antropologia	ὁ ἄνθρωπος	misanthrop
hemorràgia	αἷμα -ατος / ῥέω	hematoma, diarrea
arqueòleg	ἀρχαῖος -α -ον/ λόγος -ου	arcaic, antropòleg
cosmopolita	κόσμος -ου/ πολίτης -ου	cosmètica, apolític
Teodor	θεός -οῦ/ δῶρον -ου	teologia, Heliodor
hipopòtam	ἵππος -ου / ποταμός -οῦ	hípica, Mesopotàmia

5. Exercici de cultura [2 punts]

Aquesta és una foto feta a les ruïnes d'Empúries.

Expliqueu la importància d'aquest jaciment arqueològic, tot responent, en no més de 150-200 paraules, les qüestions que es formulen a continuació.

- On es troba Empúries? Com i quan van arribar-hi el grecs? Fins quan s'hi van quedar?
- De quina època són les restes que s'hi han trobat?
- Descriviu breument què és el que hi ha en aquest jaciment.
- De qui és l'estàtua que es veu a la foto? Digueu el que en sabeu.

Empúries està situada a la comarca de l'Alt Empordà, que en rep el nom.

Uns grecs procedents de Focea, una ciutat grega de l'Àsia Menor, van colonitzar primer la costa de la Provença cap a l'any 600 aC, amb la fundació de Massàlia – l'actual Marsella. Pocs anys després, cap al 580 aC i des d'allà, una segona expedició els va portar a fundar un assentament comercial en un illot a la badia de Roses, al costat del riu Fluvià: la Paleòpolis d'Empòrion, situada en el que actualment és el poble de St. Martí d'Empúries.

Al cap del temps, quan els colons massalotes, havent establert contacte amb els indígenes, van tenir la seguretat que aquell era un emplaçament segur per al comerç, van construir un nou assentament a la mateixa costa, la Neàpolis.

Les restes arqueològiques més antigues que s'hi conserven són les del santuari considerat en honor d'Asclepi, al sud-oest de la Neàpolis. Tanmateix, hi ha restes de construccions de diverses èpoques. Així, trobem una muralla del s.II aC, una àgora, el carrer principal que la travessava de nord a sud, un segon temple potser consagrat a Serapis, una *stoà* amb finalitats comercials, una factoria de salaons, una cisterna pública al voltant de la qual hi ha les restes de diversos locals pertanyents a un mercat i diverses cases.

L'estàtua que veiem a la fotografia és una reproducció de l'estàtua que hi ha a l'interior del museu i que tradicionalment s'havia identificat amb Asclepi, fill d'Apol·lo i déu de la medicina, tot i que les darreres investigacions no confirmen aquesta hipòtesi, sinó que més aviat indiquen que es podria tractar de Serapis.

(273 paraules)